

ಮೈಸೂರ ಗೆಜೆಟ್.

ಉಪ ಪತ್ರಿಕೆ.

ನಂ. 45.

ಸತ್ಯಾರದಿ ದ ಫಾಯಿಲ್ ಆದ್ದು.

1876.

ಬೆಂಗಳೂರು, ಶನಿವಾರ, ನವಂಬರ್ ತಾ|| 11, ಸ್ವ 1876.

ಹಾಲೀ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಕಪ್ಪವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಬಗ್ಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು 1876ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ಗುರೈ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರೊಳಗೆ ಸೇರಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಸಂಗ.

ಮೇಜರ್ ಜನರಲ್ ಯಲ್ಮರಸ್ಸೆ, ಸಾಹೇಬ್ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಗಳಿರಾ—

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬಾಲರಾದ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತಿಯಾದ ಮಹಾರಾಜರಾಜಾಸಾಹೇಬ್ ಬಹದರವರ ತರಪು ಈ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶೀಮಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವ ಜವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಹುದ್ದೆ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ನಾನು ವಹಿಸಿ ಇರುತ್ತೇನೆಯಾಗಿ ಈ ಸಮಯವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಬಾಗಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಬರಗಾಲ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಇರುವ ದುರ್ಭಿಕ್ಷದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗಳದೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಪ್ಪವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಯೋರ್ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ವುಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಜವಾಬುದಾರಿ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಹೇಳುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಡಾಯ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಧಾರಾಳವಾದ ಚಂದಾದಗಳು ಹಾಕುವದರಿಂದಲೂ ಮೊತ್ತಾಳಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬದಾಗಿ ಈ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಾದ ಯಲ್ಲಾ ತರಗತಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಂಘವನ್ನು ಶೇರಿಸಕತ್ಕದ್ದು ನನಗೆ ಬದ್ಧವಾದ ಕೆಲಸವೆಂದು ನಾನು ಯಣಿಸಿ ಇರುತ್ತೇನೆ.

2. ಈಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಕ್ಷಾಮದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಈಗ ದಯಮಾಡಿ ಬಂದು ಸಭೆ ಶೇರಿಯಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವೇ ಇಲ್ಲಾ, ಆದರೆ ದೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಇತರ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆಯಿರುವ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜನಗಳ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದರಿಂದಾ ಬಹಳವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಪಡುವದರ ಚಿಹ್ನೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಇರಲಾರದಂತಾ ಇವರುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಗ್ಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ಕ್ಷೋಸ್ಥರವಾಗಿಯೂ ಈಗ ಯರಡು ಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದ ಕಾಲ ಕೆಟ್ಟು ಮಳೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಾರದೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ ರಾಗಿ ಹುರಳಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ದಂಡಿಯಾಗಿ ನೀರು ಬಂದು ತುಂಬುತೆಂದು ನೀರಕ್ಷಿಸುವ ಮಳೆಯು ಈಗಿನವರಿಗೂ ಬಾರದೆ ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಯಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದು ಚನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಗೆಗಳಿಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಂತೆಯೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಅಗ್ಯೋಬರು ತಿಂಗಳು ಅದಿಭಾಗ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪುರು ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈಸಲ ಇದುವರಿಗೂ ಮಳೆ ಯಚಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲದ ನಮ್ಮಗಳ ಕೋರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಮಲಿನವಾಗಿದೆ, ನಾವುಗಳು ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಗಳಾದರೆ ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು ಆದರಿಂದ ಮುಂ

ದಿನವೆಳೆ ಬರುವವರಿಗೂ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗಿ ಇರುವ ರೈತರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದೈರ್ಯ ವುಟಾಗಿ ನೀರಿಗೂ ಅತಿಕ್ಷಾಮ ಬಾರದಂತೆ ದೇವರು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಅಹಾರವಾದ ರಾಗಿయు ಈ ವರುಷ ಸರಿಯಾಗಿ ಫಸಲು ಆಗದೆ ಯಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಯಿತು. ದೇವರದಯದಿಂದ ಕೆಲವು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾ ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ 4 ಅಣೆ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಿಂತಾ ಜಾಸ್ತಿ ಯಿಲ್ಲಾ.

3. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯು ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 6½ ಲಾಗಾಯಿತು 6½ ಶೇರುವರಿಗೂ ರಾಗಿ ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 9½ರ ಲಾಗಾಯಿತು 10½ ಶೇರುನವರಿಗೂ ವ್ಯಾರುವದು ಬೆಳೆ ಆಗಿಯಿರುವ ಕೆಲವು ಮೂಲನಾಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ವಿನಹ ಈ ಸೀಮೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಹಳ ಜನ ರೈತರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಬಡಜನಗಳೂ ಶ್ರಮ ಪಡುತ್ತಾ ಅರಗತಕ್ಕಂತಾ ಮತ್ತು ಸಂತ್ಕುಷ್ಟಿಯಾ ದಿತಮ್ಮ ಅಹಾರಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮ ಪಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಯಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲಾ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಡಜನಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬಹಳ ತೀಕ್ಷಣದಿಂದಾ ರಕ್ತ ಭೇದಿ ಚಿನ್ನೆ ಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ. ಕತ್ತಾಳೆ ಗೆಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪ್ಪು ಅ ಸಹ್ಯವಲ್ಲದ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಹಳೇ ಕೆರೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಾ ಅವಲೆ ಗೆಡ್ಡೆಯು ಮತ್ತು ಗೊಟ್ಟು ಗೆಡ್ಡೆಯು ಮತ್ತು ಕಾಡುಗೆ ಣಸುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಅಸಾಖ್ಯವಾದ ಬಾಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರೆಯುವದು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ್ದಾಗಿದೆ.

4. ತಾತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿ ಇರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕೂಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾದ್ದಾಗಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಯಣಿಸುತ್ತೇನೆ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂಥಾಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಡುವಂಥಾವರೆ ಶ್ರಮವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥಾದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಯರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಧಗಳು ಇವೇ. ಮೊದಲನೇದು ಮರಂಮೃತ ಕೆಲಸಗಳಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನಿಂಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದರಮೇಲಾಗಲಿ ಶಕ್ತರಾದ ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವರ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ದ್ರವ್ಯ ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯದ ಮೂಲ್ಕವಾಗಿಯಾದರು ಅವರಿಗೆ ಯಾವದು ಅನುಕೂಲವೋ ಅಂಥಾ ದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪಾವತೀ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಯೆರಡನೇದು-ಸಂಪೂರ್ಣಿಯಾಗಿ ವುಚಿತವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಭಾಗ ವುಚಿತವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇದು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವದು-ಸರಕಾರದವರನ್ನ ಹೊಂದಿ ಇದೆ, ಯೆರಡನೇವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮಿಪ್ಪರಾದ ಜನಗಳ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರ ಪೂತ್ರಾಶೆಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತೆ.

5. ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿವಂತರಾದ ಮತ್ತು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಶ್ರಮಪಡುವ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲೀಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಡುವಂತಾ ಮರಂಮೃತ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮ್ಮ ಹುಕ್ಕುಂ ಮೇರಿಗೆ ಮುಚಿತವಾಗಿಯೇ ತಕ್ಕ ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗಚ್ಚು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಡಿಯಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬಲ್ಲೇ ಅನುಕೂಲಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಇದೆ.

6. ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡುವ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ 1800 ಜನಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತೆ ಇದೆ, ಈ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಂಥಾ ಸಾಪರಿಸ್ ಅಂಡ್ ಮಯನರ್ಸ್ ಯಂಬ ಶಿಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇರುತ್ತೆ. ಅವರ ಬದಲಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿವಂತರಾದ ಕೂಲಿಗಳಿಂದಾ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸಾಕಾಗಿ ಇರುತ್ತೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಯೆಂಬುವದು ಮುಂದೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

7. ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ನೀತ ಸರಬರಾಯಿ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ತಹಲ್ ವರಿಗೂ ಘಂಜಾರಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸದರಹು ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅಜು ಬಾಜುನಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸದರಹೂ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರೀ ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಪುರು ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು ಮತ್ತು ಚಾಮುಂಡೀ ಪಟ್ಟದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರಾದ್ದರಿಂದ ಶಕ್ತಿವಂತರಾದ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಗೂ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

8. ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ದ್ರವ್ಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುತ್ತೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಯರಡು ಸೀರೀಸ್ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೂ ಕ್ಷಣವೇ ಪುರು ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು, ಕಾಡುಗೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೊಸಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರೀ ಮೊದಲೇ ಪುರುವಾಗಿ ಈಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಹಾರ್ನ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಲೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರ್ ಮಾಡಲು ಹುಕ್ಕುಂ ಹೊಂದಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

9. ಭಾಟಾ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಾ ಆಜುಬಾಜು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂಕಟ ಪಡುವ ಜನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಬರುವ ಜನಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಲ್ಲು

ಳನ್ನು ಜಮಾಯಿಸಿ ಉಡು ಜಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಹಾಗೆ ಆಯಾ ಯಗ್ಗು ಕ್ಯಾಟನ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಾಹೆಬರುಗಳು ಹುಕ್ಕುಂ ಹೊಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಈ ಕೀಮೆಯ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಡಿಸಿ ಇರುತ್ತೆ.

10. ಶಿದ್ದಾಪುರಕ್ಕೂ ಮಡಿಕೇರಿಗೂ ಹಾಕುವ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಪುರು ಮಾಡಲು 23250 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಇರುವುದಾಗಿ ಈಗ ತಾನೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ತಂತಿ ಸಮಾಚಾರವು ನನ್ನಿಗೆ ತಲಪಿ ಇರುತ್ತೆ. ಸದರಹೂ ಕಾಮಗಾರಿಯಿಂದಾ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಕಾಫೀ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಮರಮ್ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಲಿ ಮಾಡಲು ಮೈಸೂರಿಂದ ಹೋಗಿ ಇರುವ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುವದು.

11. ಈ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿನಿವಾರಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮೇರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಯೆಕ್ವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಡ್ಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇಟ್ಟು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಸಮಯ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಆಫಿಸರುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಾತ್ಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿನಿವಾರಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯುಕ್ತ ತೋರಿದಂತೆ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಮಿಷನ್ನರಿಗಳಿಗೆ ಐವಜುಗಳು ಪಾವತೀ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು.

12. ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮರಮ್ಮತ್ ಹುದ್ದೇದಾರ್ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಊರಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಡೆಯುವ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲದೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲಿನವರು ಈ ಸ್ಥಳದ ಶೆಟ್ಟಿವಳ್ಳ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವಶ ಸರಿಯಾಗಿ ಇರುತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತೋ ಅಂಥಾ ಜ್ಞಾನಿನಿವಾರಣೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಗೆ ಪೊಳಪಟ್ಟು ಪುರು ಮಾಡಲು 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅವರ ಯೆಕ್ವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇದೆ.

13. ಆದಾಗ್ಯೂ ವುದ್ಯುಕ್ತ ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಂದೋಬಸ್ತಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೋಲಾಗದಂತೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೂಲಿಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕೂಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುವದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೇಲು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೂಲಿದರವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವದರಿಂದಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕಮ್ಮೀ ಮಾಡುವದರಿಂದಲು ಹೊರಗಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಂದ ಘಟ್ಟು ಮುಟ್ಟಾದ ಜನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಜಮಾಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ರಹಾ ವುಂಟಾಗಿ ಈಗ ಪೋಲಾಗದ ನಡಿಯತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಿಂತಿಗೂ ಹಾನಿ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

14. ಜ್ಞಾನಿನಿವಾರಣೆ ಯೆರಡನೇಕ್ರಮ ವದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣಿಯಾಗಿ ವುಚಿತವಾಗಿ ಯಾ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗ ವುಚಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ ಯಾತಕ್ಕಂದೆ ಸದರಹೂ ಜ್ಞಾನಿನಿವಾರಣೆ ವುಪಶಮನಕ್ರಮವು ಯಲ್ಲಾಶರಗತಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಹಾಯವು ಮತ್ತು ಧಾರಾಳವಾದ ಚಂದಾಗಳು ಯಿಲ್ಲನೆ ಕುಭಕರವಾದ ಫಲವುಂಟಾಗುತ್ತೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಯೇರ್ಪಡಿಸಿ ನಡೆಸಲು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ ಸರಕಾರದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧದೊಡನೆ ಅವರ ಸಮುದಾಯವಾದ ಹುಕುಂಗಳಂತೆ ಈ ತರಹಾದ ಜ್ಞಾನಿನಿವಾರಣೆ ಕ್ರಮವು ಲೋಕಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳಿಂದಾ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆನ್ನು ವದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

15. ಕಮಿಟಿಯವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಜೊಂದಾ ವಸೂಲ್ ಮಾಡುವದುವಾಯಿ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅಶಕ್ತತೆಗಳಿಂದಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲಾಗಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಗದೇ ಯಿರುವಂಥಾ ತಮಾಂ ಜನಗಳಿಗೆ ವುಚಿತವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಿನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಹಾಯ ಪಡಿಸುವದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೆಲಸ ಅಂದರೆ, ರಾಟೆ ನೇಮಿಗೆ ವಗೈರೇ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಶೆಟ್ಟಿ ವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಅವರಗಳ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಯಾ ಮನೆಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಕೆಲಸ ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಮೇರೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗಿ ಇರುವ ಹೆಂಗಸು ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮೇರೆ ತಕ್ಕ ಯೇರ್ಪಡು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕೆಲವು ವರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬಿಕರೀ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಯೇರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗುಂಪಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡುವದರಿಂದ ಶಾನೆ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಗುತ್ತೆಂಬ ಅಂಶದಿಂದಾ ಆಯಾಯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿನಿವಾರಣೆ ಕ್ರಮದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ವುಂಟಾಗುತ್ತೆ.

16. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೋಸ್ಕರ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಮುದಾಯವಾದ ಹುಕುಂಗಳಂತೆ ಬಂಧಿತವಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಜ್ಞಾನ್ಯಧೆಯಿಂದ ವರಣ ಸಂಭವಿ

ಸುವದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಮೇಲೆ ಮತ್ತು ತಮಿಗೆ ಯುಕ್ತ ತೋರಿಡಂತೆ ತಾಮಸ ಪಡದೆ ಅವರಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಗೂ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಾರಿಗೂ ವೋಳಪಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಯಾ ಯೇರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೊಕರೂರ್ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆ ಕಮಿಟಿಯಾನೆ ಸಂಘದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಯಾಲ್ಲಾ ಸರಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ತರಿಗೂ ನಾನು ಬತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

17. ಹಾಲಿ ಹಾಜರು ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳು ಧಾರಾಳವಾದ ಸಹಾಯವು ಮತ್ತು ಚಂದಾಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವದಾಗಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಯಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳೆಂದರೆ ಇರೋಸಿಯ ಮತ್ತು ನೇಟೇವ್‌ಗಳನ್ನು ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು.

18. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಛಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದು ವಿನಹಾ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ದಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಸಮೂಹ ಶೇರಿ ಇನ್ನು ಹಣ ಜಮಾಯಿಸಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದ ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳಿಂದ ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ಸಂಕಟ ಪಡುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನಗಳು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಶೇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನನಿಗೆ ಜೆನ್ನಾಗಿ ತೋರುತ್ತೆ. ಸದರಹು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಮಿಟಿಯು ಈ ದಿವಸವೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲ್ಪಡುವದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

19. ಜನಗಳ ಕ್ಷೇಮಚಿಂತಕರಾದ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಮತ್ತು ಉದಾರ ಗುಣವುಳ್ಳ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಸಮೂಹವು ಹಿಂದೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಕ್ಷಾಮಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ದಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಾ ಅನ್ಯದೇಶಸ್ತರಾದ ಲಾಂಕೆ ಪಯರ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗಲು ಮತ್ತು ಮಜ್ಜೆಲೀ ಬಂದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ವುಕ್ಕಿ ಜನಗಳು ನಷ್ಟಪಟ್ಟು ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗಲು ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದು ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟು ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗಲು ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಸ್ವದೇಶೀಯರಾಗಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟವಾಸಿಗಳಾಗಿ ಈ ಮೈಸೂರು ಶೇಮೆಯಲ್ಲಿ ಸ. 1866ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಜನಗಳು ಸಂಕಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ದ್ರವ್ಯ ವೊತ್ತಾಕೆ ಮಾಡಿದ ವುದಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಈಗ ತದ್ವತ್ತಾಗಿ ಈ ಕ್ಷಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿನಗಳ ಕ್ರಯ ಬಹಳ ಚಡವಾಗಿಯು ಮತ್ತು ದೊರೆಯದೇನೂ ಸಂಕಟ ಪಡುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಧರ್ಮ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುರೆಂದು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಂದೇಹ ಪಟ್ಟದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾನು ತಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮರಿಯಾದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

20. ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಸಮಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥಾ ವುದಾರತ್ವ ವುಂಟಾಗಿರುವದು ಯಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮನಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಕೆಲಸವು ಇತರ ನೇಟೇವ್ ಸಮೂಹಗಳಿಗಿಂತ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಧಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವಂಥವರಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಿಂದಾ ಪ್ರತಿದಿನವು ರೈಲ್ ಮೂಲಕ (800) ರಿಂದಾ (1,000) ಟನ್ ತೂಕ ವುಳ್ಳಷ್ಟು ಧಾನ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದಿನಸುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸಾಹಸಕರವಾದ್ದಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನವು ವುಕ್ತಪಡುವದಿಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಣೆಗಳಿಂದ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ನಪೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

21. ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳುವ ಮೊದಲನೆಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಯಾವದೆಂದರೆ, ಈಗ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಯಿರುವ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂಥಾ ಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡಲೇ ಜನಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವದು.

22. ಸ. 1866ನೇ ಇಸವಿಯ ಕ್ಷಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗವರ್ನ ಮೆಂಟಿನವರ ಪಾಂಗಿಷ್ ಪಡದು ಮಾಮೂಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಲೂ ಜನಗಳಿಂದ ಶೇರಿಸಲ್ಪಡುವ ಚಂದಾ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಗವರ್ನ ಮೆಂಟೆ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನನ್ನ ಇಪ್ಪವನ್ನು ನಾನು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Translated by B. Ramaswami, Residency Sheristedar,
Chief Commissioner's Office.)